

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ระยะเวลาที่ทำการศึกษา ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2539 ถึง 31 มีนาคม 2540 รวมเวลา 6 เดือน ได้ผู้ป่วยโรคตับแข็งที่เข้าภูมณฑลในการวิจัยจำนวน 30 ราย

จากผู้ป่วยที่ได้ ได้แบ่งกลุ่มตาม Child - Pugh classification เป็น Child A,B, และ C จากนั้นแต่ละกลุ่มจะแบ่งผู้ป่วยเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 มีจำนวนผู้ป่วย 15 รายแบ่งเป็น Child A 9 ราย, Child B 4 ราย, Child C 2 ราย
ผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้รับประทานอาหารโปรตีนสูง ร่วมกับกรดอะมิโนโซ่กิ่งและวิตามินบีรวมเป็นเวลา 4 สัปดาห์

กลุ่มที่ 2 มีจำนวนผู้ป่วย 15 ราย แบ่งเป็น Child 9 A ราย, Child B 4 ราย, Child C 2 ราย, ผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้รับประทานอาหารโปรตีนสูงและวิตามินบีรวม เป็นเวลา 4 สัปดาห์

มีผู้ป่วย 1 รายในกลุ่มที่ 1 ที่ได้รับการตรวจ caffeine clearance เพียง 1 ครั้ง ตอนรับการศึกษา ส่วนตอนจบการศึกษาผู้ป่วยปฏิเสธเนื่องจากมีปัญหาเรื่องการนอนไม่หลับอย่างมาก ดังนั้นค่า Caffeine clearance จะนำมาวิเคราะห์ผลเพียง 29 ราย

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า อายุ, เพศ, laboratory characteristics ในผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่มคล้ายคลึงกันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ กลุ่มที่ 1 มี BMI และค่า total bilirubin เฉลี่ยน้อยกว่า กลุ่มที่ 2 และค่า serum albumin เฉลี่ยมากกว่ากลุ่มที่ 2 ส่วนสาเหตุของ cirrhosis นั้นพบว่าส่วนใหญ่เป็นจาก alcohol และ post hepatitis เหมือนกันทั้ง 2 กลุ่ม

ผู้ป่วยทั้ง 30 ราย ได้รับอาหารโปรตีนสูงและวิตามิน รวมทั้งอาหารเสริมที่มีกรดอะมิโนโซ่กิ่งในกลุ่มที่ 1 และมาติดตามครบตาม protocol ผลการศึกษา(ตารางที่ 9)พบว่าในผู้ป่วยกลุ่มที่ 1 การทำงานของตับที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ qualitative liver function tests เช่น SGOT, SGPT , total

bilirubin, total protein, serum albumin, serum transferrin, prothrombin time และ quantitative liver function test ที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ caffeine clearance ดัชนีชัดเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกันส่วน alkaline phosphatase มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการประเมินภาวะโภชนาการของผู้ป่วยในกลุ่มที่ 1 พบว่า serum transferrin ดัชนีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน BMI, MMAC แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาในกลุ่มที่ 2 (ตารางที่ 10) พบว่า qualitative liver function tests คือ SGOT และ SGPT ดัชนีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน total bilirubin, serum albumin, alkaline phosphatase, serum ammonia และ serum transferrin มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่า caffeine clearance แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ส่วนการประเมินภาวะทางโภชนาการพบว่า serum transferrin และค่า BMI, MMAC แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

จากตารางที่ 11 เปรียบเทียบปริมาณพลังงานที่ผู้ป่วยได้รับในแต่ละวัน ระหว่างกลุ่มที่ 1 และ 2 พบว่าปริมาณแคลอรีที่ได้ในแต่ละวันไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่า caffeine clearance แยกตาม Child-Pugh classification (ตารางที่ 12) ใน กลุ่มที่ 1 พบว่า ในกลุ่ม Child A มีค่าเฉลี่ยของ caffeine clearance สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่ม Child B และ Child C มีค่าเฉลี่ยของ caffeine clearance แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่า caffeine clearance แยกตาม Child-Pugh classification (ตารางที่ 13) ในกลุ่มที่ 2 พบว่า ในกลุ่ม Child A มีค่าเฉลี่ยของ caffeine clearance สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่ม Child B ค่า caffeine clearance ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่ม Child C ค่า caffeine clearance แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การติดตามผู้ป่วยจนครบ 4 สัปดาห์ ไม่พบว่าผู้ป่วยมีภาวะแทรกซ้อนที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การติดเชื้อ, ภาวะสมองเสื่อม มีเพียง 2 ราย ที่มี ascites มากขึ้น แต่จากการซักประวัติพบว่า ผู้ป่วยไม่ได้รับประทานยาขับปัสสาวะ เนื่องจากยาหมด และจากการประเมินภาวะการเกิดสมองเสื่อมโดยใช้ Karnofsky's

Performance Scale และ Number connection test ประเมินผลไม่ได้ชัดเจน เนื่องจากมีความแปรปรวนของผลมากกว่าครั้งหนึ่ง จึงไม่ได้แสดงผลไว้ในที่นี้